

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-1267/24-L
Sp. zn. ČŠIL-S-243/24-L

Název	Základní škola praktická Semily, příspěvková organizace
Sídlo	Jizerská 564, 513 01 Semily
E-mail	fialha@seznam.cz
IČO	70 188 408
Identifikátor	600 099 458
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Hana Fialová
Zřizovatel	Město Semily
Místo inspekční činnosti	Jizerská 564, Semily
Inspekční činnost na místě	28. 11. – 29. 11 2024 a 2. 12. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola praktická Semily, příspěvková organizace, (dále „škola“, „organizace“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 60 žáků a školní družiny (dále „ŠD“) s nejvyšším povoleným počtem 13 účastníků. Škola poskytuje

základní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Sídlí ve druhém patře budovy Základní školy Dr. Františka Ladislava Riegra Semily, příspěvková organizace (dále „ZŠ Riegrova“). V osmi třídách základní školy, z toho ve třech se spojenými ročníky, se k datu inspekční činnosti vzdělávalo 60 žáků prvního až devátého ročníku. V jednom oddělení školní družiny bylo evidováno 13 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) ve svém vedení podporuje otevřenou komunikaci a vzájemnou úctu mezi žáky, zaměstnanci a zákonnými zástupci. Strategii, ze které je zřejmá cílená orientace na vytváření prostoru, kde se všichni účastníci vzdělávání cítí vítáni, respektováni a motivováni, výstižně nazvala „Druhý domov“. Naplňování stanovených cílů je vyhodnocováno a zaznamenáno v evaluačním dokumentu. Část organizačních, řídicích a kontrolních pravomocí přeneseně vykonává zástupkyně ředitelky. Plně funkční systém řízení školy, s ohledem na její velikost, je převážně založený na projednávání školních záležitostí v přímé denní komunikaci s pedagogy a na hospitační činnosti vedení školy.

Pedagogický sbor tvoří 12 učitelů, pět asistentek pedagoga a jedna vychovatelka ŠD, která je zároveň asistentkou pedagoga. Část vyučujících, včetně ředitelky a její zástupkyně, nesplňuje požadovanou kvalifikaci. Ředitelka situaci řeší, na základě výsledků pracovních pohovorů na pozici učitele nebyl doposud vybrán žádný vhodný kandidát.

Nekvalifikovanost učitelů nemá negativní dopad na vzdělávací proces žáků. Je kompenzována přirozeným pedagogickým umem a četným průběžným dalším vzděláváním (informatika, badatelsky orientované vyučování, tandemová výuka, vzdělávání sociálně slabých žáků apod.), které vychází z potřeb školy a ze zájmů jednotlivých pedagogů.

Poradenské služby zajišťuje ředitelka školy, která je výchovnou a kariérní poradkyní, a metodik prevence. Poskytují účelnou metodickou a informační pomoc pedagogům, žákům i zákonným zástupcům zejména při řešení výukových a výchovných problémů a při volbě povolání. Ve své práci se cíleně zaměřují na funkční integraci a primární prevenci rizikového chování, zvýšenou pozornost věnují žákům z rodin s nízkým socio-ekonomickým statutem. Účinně spolupracují zejména s pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry, Policií ČR, orgánem sociálně-právní ochrany dětí a probační a mediační službou. Škola uplatňuje pravidlo otevřených dveří do ředitelny a sborovny, což znamená, že žáci mohou kdykoliv vstoupit, pokud mají nějaký problém nebo potřebují pomoc.

Prostorové podmínky školy jsou limitovány jejím umístěním v ZŠ Riegrova, kde má k dispozici jedno patro. To se projevuje zejména nedostatkem odborných učeben. Má pouze cvičnou kuchyňku, absence učebny informatiky je vhodně řešena dvěma mobilními počítačovými učebnami. Problematický je rovněž pohyb žáků na malé chodbě v době přestávky. I přes stísněné podmínky se zde podařilo umístit herní prvky (pingpongový stůl, mini fotbal, šipky) a relaxační pohovky. Ve škole je učitelská i žákovská knihovna.

Vybavení didaktickými pomůckami je na velmi dobré úrovni, digitálními technologiemi je škola vybavována postupně. Kreativita pedagogů se projevuje ve zhotovování vlastních názorných pomůcek. Péče o esteticky podnětné prostředí je patrná ve společných prostorech i ve většině kmenových tříd (malby na stěnách, výzdoba žákovskými pracemi, informační panely, nástěnky). Příznivou atmosféru tříd prvního stupně dotváří koutky s kobercem, které slouží k učení založenému na hře i k relaxaci žáků. K výuce tělesné výchovy a pohybovým

aktivitám žáci využívají tělocvičnu ZŠ Riegrova, školní a obecní hřiště, k dispozici je i oplocená zahrada.

Na základní vzdělávání navazují volnočasové aktivity žáků. ŠD ke své činnosti využívá vlastní místnost a další vnitřní i venkovní prostory školy. Disponuje odpovídajícím množstvím hraček, her, stavebnic, knih i odpočinkovým koutkem. Rozvoj talentu a dovedností žáků je vhodně podporován nabídkou zájmových kroužků jako jsou taneční, rytmická cvičení, výtvarný, hudební, přírodovědný badatelský a technický. Základy anglického jazyka si žáci prvního stupně osvojují při hravé angličtině. Škola organizuje příměstský tábor.

Součástí vzdělávání je účast žáků na soutěžích organizovaných společně se základními školami (zřízenými podle § 16 odst. 9 školského zákona) v Jilemnici, Železném Brodě, Rokytnici nad Jizerou a Mnichově Hradišti. Tyto soutěže jsou převážně sportovního charakteru, od druhého pololetí školního roku 2024/2025 budou obsahovat i část vědomostní, díky níž získají žáci jedinečnou příležitost porovnat své znalosti s vrstevníky z těchto škol.

Účelné a plánové hospodaření školy zajišťuje ekonomickou stabilitu a plynulý chod organizace. Současný trend vícezdrojového financování a kontinuální zapojování se do dotačních projektů má pozitivní dopad na zvyšování úrovně výchovně vzdělávacího procesu a zlepšení materiálního vybavení. Ve sledovaném období škola efektivně použila prostředky např. na doučování žáků, další vzdělávání pedagogů, na podporu adaptace žáků i realizaci zážitkových programů pro sociálně znevýhodněné žáky.

Iniciativa ředitelky vstupovat do projektů, oslovovat sponzory a ve spolupráci se spolkem Faking Bookings organizovat benefiční akce, např. koncerty, ukazuje na její schopnost strategicky plánovat a mobilizovat zdroje mimo běžný rozpočet. Tímto přístupem nejen zajišťuje lepší materiální i životní podmínky žáků (např. zahraniční ozdravný pobyt), ale také významně posiluje komunitní spolupráci a zapojení veřejnosti do školního života.

Ředitelka vnímá bezpečnost a ochranu zdraví žáků jako neustále se vyvíjející proces s analyzováním a hodnocením možných bezpečnostních rizik, vede pracovníky a skrze ně žáky k bezpečnému chování. Pozitivně lze hodnotit především citlivé a nenásilné spoluvytváření a následné dodržování bezpečnostních pravidel pedagogy i žáky se zohledněním typu budovy, při pracovních činnostech a mimoškolních akcích.

Škola vede žáky ke zdravému životnímu stylu nejen dostatkem pohybových aktivit, ale také podporou zásad zdravého stravování, které se odráží především v oblasti pracovních činností s využitím vlastní cvičné kuchyně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V době hospitační činnosti škola realizovala dvoudenní projektové vyučování v podobě vánočních dílen. Pod vedením pedagogů žáci zhotovovali rozmanité výrobky na tradiční prodejní výstavu. Sledované pracovní činnosti byly dobře promyšlené a připravené s ohledem na věkové i individuální schopnosti a dovednosti žáků tak, aby byli zapojeni všichni. V navštívených třídách žáci dodržovali dané pracovní postupy a tvořili se zájmem. Pedagogové dbali na bezpečnost žáků při práci s nástroji (nůžky, tavné pistole).

Společným znakem sledovaných hodin bylo využití vyučovacího času v plném rozsahu, kontrola porozumění zadání a ponechávání dostatečného prostoru k plnění úkolů. Výuka probíhala v empatickém a klidném prostředí, vyučující uplatňovali lidský a laskavý přístup

ke všem žákům, čímž zvyšovali efektivitu vzdělávání. Poskytovali žákům přiměřené množství pomůcek, digitální technologie byly integrovány v českém jazyce na druhém stupni. Vzdělávací obsah často navazoval na znalosti z jiných předmětů či zkušenosti žáků. Využití informačních zdrojů žáky, které by vedlo k samostatnému objevování poznatků ani kooperativní učení, zaznamenáno nebylo.

Výuka na prvním stupni byla zaměřena především na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti. Učitelky vhodně využívaly mezipředmětové vztahy s přesahem do prvouky. Zájem žáků o vzdělávání podněcovaly častými pochvalami a okamžitou zpětnou vazbou k jejich aktuálním výkonům. V českém jazyce se frontální metoda střídala se samostatnou prací žáků, v matematice byli žáci vedeni k vyšší aktivitě, vyučující plnila roli průvodce při jejich individuální práci. Funkční spolupráce učitelek a asistentek pedagoga vedla k efektivnímu individualizovanému vzdělávání. Závěrečné hodnocení žáky proběhlo na základě pocitu spokojenosti. Zde se nabízí příležitost pro cílené vedení žáků k sebehodnocení s ohledem na vlastní sebepojetí a jejich výsledky v učení.

Ve zhlédnuté výuce na druhém stupni dominovala frontální metoda s výraznou rolí vyučujících, kterou doplňovala samostatná práce žáků a řízený rozhovor ve formě otázek a odpovědí. Důsledkem zvolené metody bylo nerovnoměrné zapojení žáků, nižší pozornost a zájem jednotlivců po dobu výuky. V závěru hodiny nebyl věnován dostatečný prostor pro hodnocení a sebehodnocení, popř. vrstevnické hodnocení žáků zaměřené na individuální pokrok jednotlivce.

Dobře strukturovaná hodina českého jazyka (literatura) obsahovala úvodní opakování formou samostatného doplňování pracovního listu, práci s pojmy, zápis do sešitu a shrnutí nového učiva, které bylo vhodně podpořeno krátkým videem. Využitím mezipředmětových vztahů s přesahem do dějepisu byli žáci cíleně vedeni k pochopení souvislostí.

V hodině anglického jazyka se vyučující zaměřila na opakování a upevňování slovní zásoby, přičemž efektivně využila obrazový materiál a pracovní list. Výuka byla vedena převážně v mateřském jazyce, což v devátém ročníku nebylo zcela optimální. Dílčí metodicko-didaktické nedostatky vyplývaly z krátké pedagogické praxe a skutečnosti, že vyučující je na škole jediná v tomto oboru. Možnosti ke zlepšení představují další vzdělávání a spolupráce s učiteli anglického jazyka z jiných škol.

V rámci aktivit ŠD probíhaly odpočinkové i organizované činnosti. Žáci se věnovali svým zálibám (stavebnice, dřevěné kostky), hraní deskových her nebo hře na domácnost. Při stavění z kostek rozvíjeli svou fantazii, tvořivost a zručnost. Organizované činnosti se zaměřovaly na zimní období a Vánoce. Použité metody a formy práce podporovaly rozvoj pracovních, sociálních a komunikačních dovedností žáků. Vychovatelka a asistentka pedagoga žáky vhodně motivovaly a průběžně pozitivně hodnotily.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola vytváří kvalitní podmínky pro vzdělávání, osobnostní růst a objevování potenciálu každého žáka. Vyučující plně respektují doporučení odborníků, uplatňují je při vzdělávání žáků a volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů hodnocení. K průběžnému hodnocení využívají běžné evaluační nástroje založené na pozorování žáka a různých formách ústního a písemného zkoušení. Navrhovaná pedagogická opatření jsou projednávána pedagogickou radou a se zákonnými zástupci. Žáci ohrožení školním neúspěchem jsou cíleně podporováni formou individuálního nebo skupinového doučování.

S cílem podpořit osobní vztahy škola nabízí zákonným zástupcům možnost individuálních schůzek s učiteli, pro komunikaci na úrovni celé třídy organizuje třídní schůzky. Včasná informovanost umožňuje řešit případné vzdělávací a výchovné problémy bez zbytečného odkladu. Průběžné informace o výsledcích vzdělávání žáků vyučující předávají zákonným zástupcům prostřednictvím žákovských knížek. Ve sledovaném období bylo zjištěno, že hodnocení žáků ve výchovných předmětech nebylo v žákovských knížkách zapisováno důsledně.

Žákům je zajišťována komplexní speciálně-pedagogická podpora, která je zaměřena na jejich tělesný a psychický rozvoj s důsledným respektováním individuálních zvláštností a potřeb v rámci pedagogických procesů ve škole. Témata osobnostně sociálního rozvoje a prevence rizikového chování jsou realizována v běžných hodinách, formou zážitkové pedagogiky při mimoškolních akcích a v rámci programů poskytovaných třetí stranou.

U vycházejících žáků je kladen důraz na dokončení základního vzdělání i po ukončení povinné školní docházky. V rámci kariérového poradenství je žákům poskytována aktivní podpora při volbě budoucího povolání. Jedním z klíčových prvků této podpory je organizovaná návštěva Živé knihovny povolání se zaměstnavateli ze Semilsky, kde mají žáci možnost seznámit se s místními společnostmi a vyzkoušet si některé drobné pracovní úkony. Žáci jsou rovněž motivováni k získání středoškolského vzdělání. Nejčastěji si vybírají učební obory kategorie „E“ na středních školách v Lomnici nad Popelkou, Jablonci nad Nisou, Semilech, Frýdlantu a Hostinném. Škola sleduje úspěšnost svých absolventů. S některými zůstává v kontaktu a získává tak autentické informace o studijních oborech či profesi.

Škola významně podporuje prosociální chování žáků pořádáním hudebního programu pro klienty domu pro seniory, sounáležitost s obcí veřejnými vystoupeními a projekty ve spolupráci s Městskou knihovnou a Romskou iniciativou, bezpečnost v silničním provozu návštěvou dopravního hřiště, povědomí o poskytování první pomoci spoluprací s Červeným křížem. Na veřejnosti se také prezentuje prostřednictvím webových stránek a obecního měsíčníku Semilské noviny.

Závěry

Vývoj školy

K 1. 6. 2020 byla do funkce jmenována nová ředitelka školy.

K 1. 9. 2021 byla jmenována nová zástupkyně ředitelky školy.

Od 31. 8. 2023 škola nemá speciální třídy a změnila název na Základní škola praktická Semily.

K 1. 9. 2023 byl navýšen nejvyšší počet žáků ve školní družině ze 4 na 13.

Od 1. 2. 2024 byl počet kmenových učeben zvýšen ze 7 na 8.

Byla vybudována nová sborovna.

Zlepšilo se materiální vybavení školy didaktickými pomůckami a digitálními technologiemi.

Škola realizuje pravidelné volnočasové aktivity pro žáky. (kroužky, příměstský tábor)

Silné stránky

- Vedení školy posiluje vzájemnou důvěru, respekt a spolupráci mezi všemi aktéry vzdělávání, což má pozitivní dopad na celkovou atmosféru a kvalitu vzdělávacího procesu. (2.2)
- Aktivní vyhledávání finančních příležitostí zajišťuje, že materiální prostředky efektivně podporují kvalitu výuky, motivaci žáků a celkové zlepšení vzdělávacího prostředí. (2.4)
- Komplexní speciálně-pedagogická podpora cílí na plnohodnotný sociální a osobnostní rozvoj žáků a důsledně zohledňuje jejich individuální zvláštnosti a potřeby v průběhu vzdělávacího procesu. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nízká kvalifikovanost vyučujících. (3.1)
- V závěru zhlédnutých hodin zpravidla chyběl prostor pro sebehodnocení, popř. vrstevnické hodnocení s ohledem na vlastní sebepojetí žáků a jejich výsledky či pokrok v učení. (4.1)
- Ve výuce převažovala často málo efektivní frontální výuka, kooperativní metody práce žáků byly zařazovány jen ve malé míře. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na zvyšování kvalifikace pedagogického sboru a usilovat o získání kvalifikovaných pedagogů, například prostřednictvím aktivního náboru či spolupráce s pedagogickými fakultami. Současně by se ředitelka a zástupkyně měly cíleně věnovat doplnění vlastní kvalifikace studiem a k získání kvalifikace motivovat ostatní pedagogické pracovníky.
- K rozvoji klíčových kompetencí žáků využívat pestré výukové metody a organizační formy, vést žáky k samostatné práci s různými informačními zdroji.
- Vyučovací hodinu plánovat tak, aby na jejím konci byl dostatek času na vyhodnocení dosaženého cíle, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
- Zajistit metodickou podporu učitelce anglického jazyka vyučujícím z jiné školy, popřípadě v rámci dalšího vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 25. 10. 2002 s účinností od 1.1. 2003, včetně změn 1 – 4.
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky školy s účinností od 1. 6. 2020
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 13. 11. 2024
4. Školní vzdělávací programy platné k datu inspekční činnosti
5. Školní řád platný k datu inspekční činnosti
6. Školní matrika k datu inspekční činnosti (vzorek)
7. Třídní knihy v listinné podobě k datu inspekční činnosti (vzorek)
8. Rozvrhy vyučovacích hodin platné k datu inspekční činnosti
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
10. Souhrnná dokumentace zájmového vzdělávání ve školní družině
11. Souhrnná dokumentace k hodnocení poradenských služeb
12. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
13. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
15. Dotazníkové šetření České školní inspekce v době inspekční činnosti na místě
16. Inspekční zpráva, čj. ČŠIL-569/17-L Protokol o kontrole, čj. ČŠIL-570/17-L
17. Webové stránky školy www.zvssemily.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Netušilová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dagmar Lexová, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

18. 12. 2024